

Posudek na bakalářskou práci	
☐ školitelský posudek ☒ oponentský posudek	Jméno posuzovatele: Robert Tropek Datum: 26.5.2021
Autor: Vojtěch Košťář	
Název práce: Vztah druhové rozmanitosti různých taxonomických skupin v nelesních biotopech	
☒ Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel). ☐ Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.	
Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...)	
Citace z bakalářské práce: „Cílem této práce je analýza dostupných informací o fenoménu cross-taxon congruence (Termín „cross-taxon congruence“ nemá v češtině ustálený ekvivalent. Proto v práci užívám původní anglický termín), tedy o korelacích druhové rozmanitosti různých taxonomických skupin.“	
Struktura (členění) práce:	
Viz níže.	
Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány? Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů? Literárních zdrojů je v práci více než dostatek.	
Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány? Práce neobsahuje vlastní výsledky.	
Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):	
V práci je sice vzhledem k žánru poměrně málo překlepů, ale na druhou stranu je plná velmi nepřesných překladů, nepřesných termínů, věcně nesmyslných spojení (zejména v souvětích, kdy jedna věta nenavazuje významově na druhou) a dalších vesměs terminologických a jazykových prohřešků. Bohužel to je často na úkor srozumitelnosti textu. Čtení velmi ztěžuje bezdůvodné až svévolné kombinování českých a anglických termínů, případně ledabylé překlady anglických termínů bez dohledání ustálených českých výrazů (např. o <i>širokých</i> geografických škálách jsem ještě neslyšel). Pokud by měl student problém s překladem zásadních anglických termínů a obrátů, vždycky byla možnost psát práci anglicky... Za téměř skandální to považuji u hlavního termínu celé práce, <i>cross-taxon congruence</i> , které se v textu opakuje nescetněkrát. I bez dlouhého přemýšlení mě napadnou termíny jako <i>shoda mezi taxony</i> , což by do textu prostě zapadlo mnohem lépe. U jiných termínů jsou střídatě používány české a anglické výrazy (např. zástupné druhy vs. <i>surrogate species</i>), někdy to přechází až k neformálnímu slangu (např. <i>shopping basket</i> nebo „sety“ druhů). Hlavně ale u řady těchto klíčových termínů chybí dostačující definice a pro čtenáře, který se v biologii ochraně přírody běžně nepohybuje, musí být text těžko srozumitelný.	

V práci není žádná přehledová tabulka, ani obrázek, což je vzhledem k jejím cílům velmi překvapivé a negativní.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Cíl práce je v úvodu špatně definován jako „...analýza dostupných informací o fenoménu *cross-taxon congruence*...“. Toto nebylo splněno z několika důvodů: 1/ Student neprovedl žádnou analýzu. 2/ Student správně definoval *cross-taxon congruence* jako korelaci mezi skupinami v druhové bohatosti, druhovém složení nebo stupni ohroženosti. Práce se v naprosto převážné většině zabývá pouze korelacemi v počtech druhů. V několika případech se sice student snaží zaměřit i nad deštníkovými druhy, jde ale pouze o notoricky známé druhy denních motýlů, jejich umístění v textu je navíc vesměs nelogické a rušivé. 3/ Student nedělal rešerši informací o nějakém fenoménu, ale shrnoval (nebo spíše měl shrnovat, viz níže) práce, které analyzují korelace mezi různými skupinami.

Splnění obdobně definovaných cílů práce si asi umím představit dvěma způsoby. Buď podrobnou rešerší důvodů a mechanismů, proč ke shodě mezi taxony za různých situací dochází či nedochází, s podporou výsledků četných korelačních studií. Toto je však v práci nastíněno jen velmi ledabyle a povrchně. Druhou a zřejmě zamýšlenou možností by mohla být kritická syntéza dostupných studií, které skupiny spolu v různých aspektech diverzity v otevřených stanovištích skutečně korelují, zakončenou diskuzí důvodů, proč tomu tak může být. Student se sice vydal touto cestou, avšak výsledkem je spíše „klasický čtenářský deník“, kdy jsou výsledky jednotlivých studií řazeny za sebou (častou formou jedna studie = jeden až dva odstavce) bez zjevných souvislostí. To považuji v bakalářských pracích za vážnou chybu. Vůbec nerozumím tomu, proč není výsledkem rešerše třeba nějaká přehledová tabulka, když už chybí v podstatě jakékoliv kritické shrnutí v textu.

V práci jsou navíc některé kapitoly zařazeny poměrně nevhodně. Celá druhá kapitola se věnuje korelacím druhového bohatství na „širokých“ škálách, zhruba od úrovně národních států, až po skutečně globální trendy. To ale neodpovídá cílům práce zaměřené na otevřená stanoviště, navíc s ochranářským přesahem výsledků. Mechanismy zodpovědné za druhovou diverzitu různých skupin jsou na takových škálách samozřejmě velmi odlišné, od úrovně jednotlivých lokalit, o které (vzhledem k úvodu i k zadání práce v SISu) zjevně šlo. Čtvrtá kapitola se pak má zaměřovat na péči o nelesní biotopy. Bohužel jde však opět o poměrně náhodný (alespoň já jsem v tom žádný „systém“ nenašel) výběr studií studujících dopad různých procesů a pozitivních i negativních zásahů na jednotlivé druhy, či diverzitu větších skupin různých taxonů. Tato kapitola navíc není nijak provázána s kapitolami předchozími a člověk se ptá, proč tedy byla celá rešerše korelací provedena. V závěru jsou nejprve zopakovány některé teze z úvodu, pak se člověk poměrně překvapivě dozví, že cílem práce bylo „*shrnout co nejobecnější návod pro praktické ochranáře umožňující nastavit směr, kterým se mohou na svých lokalitách vydat, a kterým naopak spíše ne*“ (tento cíl naplněn nebyl), aby si pak bez souvislosti s předchozím textem přečetl, druhy z kterých skupin považuje student za nejlepší deštníkové druhy, a které detailní zásahy za nejlepší pro ochranu úzce vymezených stanovišť (např. pastva jednou za tři roky u „porostů kavylu“). Nejen, že v něm chybí skutečná syntéza informací z rešerše, ale nenašel jsem ani pokus o shrnutí informací o *shodách mezi taxony*. Takovéto tematické rozkročení je bohužel na škodu, protože pak nezůstává místo (a zřejmě ani čas), aby bylo některé z témat rozebráno dostatečně podrobně.

Z celé práce mám velmi rozporuplné pocity. Je zjevné, že její autor se o biodiverzitu otevřených stanovišť aktivně zajímá, má o ní nemalé znalosti a přečetl množství

literatury. Z mého pohledu však selhal v syntéze informací nutných k dosažení cílů práce. Práci sice doporučuji k obhajobě, ale navrhuji dobré hodnocení, a to ještě s přihlédnutím k množství literatury, kterou student zcela zjevně přečetl. Student by měl při obhajobě komisi přesvědčit, že o tématu opravdu vážně přemýšlel a má v něm aspoň trochu jasno...

Otázky a připomínky oponenta:

- Překvapilo mě, že se v práci na téma *cross-taxon congruence* ani jednou nevyskytl například termín *dark diversity*. Mohl by ho student objasnit a zamyslet se (pokud možno upřímně a bez frází), co si myslí o jeho využití pro ochranu přírody? Proč není tento přístup téměř používán v zoologii?
- *Surrogate taxon* (s termínem zástupný druh se nějak nemůžu sžít) je módní termín. Liší se v něčem od mnohem déle a častěji používaných *bioindikátorů*, kterýžto termín je navíc poměrně ustálen v české literatuře?
- Napadne studenta příklad nějakého otevřeného středoevropského stanoviště, v němž bude druhová bohatost většiny taxonů velmi malá, ale ochránářská hodnota společenstev některých skupin velmi vysoká?
- Měl-li by student rozhodnout o ochraně neznámé několikahektarové mozaiky trávníků a křovin, řekněme v severním Rakousku, na základě podrobného průzkumu pouhých dvou skupin organismů, jaké by to byly? Neočekávám nějaké obecné zamyšlení, ale konkrétní kritické argumenty založené na rešerši v bakalářské práci.

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta:

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte zhruba rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <https://www.natur.cuni.cz/biologie/studium/2018-pravidla.pdf>
- Posudek se odevzdává (zasílá) v elektronické podobě na e-mail: kubicka@natur.cuni.cz (pro účely zveřejnění na internetu), a dále podepsaný v 1 výtisku (jako součást protokolu o obhajobě) na adresu Lukáš Kubička, katedra ekologie PŘF UK, Viničná 7, 128 43 Praha 2.